

Dede Korkut Türbesine Yüz Sürmek

– Oğuz AYDINLI · 07 Mart 2021

DEDEM KORKUT'UN TÜRBEŞİNE YÜZ SÜRMEK

Müslüman Türk'ün Müslüman Türk olarak kalmasını sağlayan, Türk'ün muhteşem mazisini bu güne bağlayan abide şahsiyetler kimlerdir dense akla gelecek ilk isimlerden birisi de Dede Korkut akla geleceğinden hiç şüphem yoktur. Okullarda Dede Korkut'un güzelliğini öğrendik, hikâyelerini okuduk, okuttuk. Yazdığı hikâyeler bu gün dahi darbı mesel halinde söylenmektedir. İşte "Deli Dumrul" bunlardan biri. Dede Korkut'ta kadın tipleri vardır ki onlarda bugün kadın tipleri olarak anlatılmakta, kadınların karakterlerine göre benzetmeler yapılmaktadır.

Bunları niçin yazdığımı düşünebilirsiniz. Haklısınız. Anlatayım. Darbı mesel bir deyişle "sadete geleyim" de niçin yazdığımı anlayasınız. Nisan ayı içersinde Gümüşhane Şiran'a yolumuz düşünce Bayburt'a uğrayıp Dede Korkut'u ziyaret etmemek olmazdı elbet. Bayburt'a gitmek için önce Kelkit'e uğrayıp Rahmetli Metin TOKDEMİR'i ziyaret etmemek de olmaz. Öyle yapıyoruz. Sevgili eşimle önce Metin TOKDEMİR'in kabrini ziyaret edip Fatihalar gönderiyoruz. Kelkit'ten Sevgili İsmail GÜRSOY ve sevgili eşi Emine ablamızı da alıp ver elini Bayburt diyoruz. Bayburt'a Kelkit, Demiröz istikametinden yol alıyoruz. Bayburt'un girişinde yapılan devasa binaların BAYBURT ÜNİVERSİTESİ binaları olduğunu görüyoruz. Bayburt girişinde karşımıza bir üst geçit çıkıyor ama biz ŞEHİR MERKEZİ yön tabelasını takip edip sağa dönüyoruz. Bu yolun aynı zaman da Erzurum yolu da olduğunu öğreniyoruz. Tabi üst geçittin Erzurum-Bayburt-Gümüşhane-Trabzon ana yolu olduğunu da öğreniyoruz. Şehir Merkezi yön tabelası istikametinde ağır ağır giderken yolda yürüyen bir vatandaşa "Dede Korkut'un Türbesine nasıl gidebiliriz?" diye soruyoruz. Tarif ediyor güzelce. Seviniyoruz. Tarif edilen yere vardığımızda Dede Korkut'un heykelini görüyoruz önce. Arabamızı park alanına çekip heykelin fotoğrafını çekiyorum. Fotoğrafi çekiyorum da "türbe" nerede diye etrafa bakıyorum. Yoldan geçen iki delikanlıya; "Buralarda Dede Korkut'un türbesi varmış biliyor musunuz?" diye soruyorum ama nafile. Gencin birisi "Ben devlet memuruyum", diğeri ise "Ben de öğrenciyim" diyor. Burası Türkiye ve Türkiye Cumhuriyetinin memuru ve öğrencisi Dede Korkut'u bilmiyor. Avurdum şişiyor ama bir şey diyemiyorum. Memur olan eliyle bir unlu mamuller imalathanesini göstererek "Onlar has Bayburtlu onlara sorun bilirse onlar bilir" diyor. Boynumuzu büküyoruz.

Kendi kendime sorular soruyorum durmadan. Birisi fark etse kendi kendime konuştuğumu "bu adam delimi" diye içinden geçirebilir. "Dede Korkut heykelini diktiniz de heykelin kim olduğunu yazamadınız mı?" sorusu en çok beni meşgul ediyor. Öyle ya Dede Korkut heykelini görmeyen veya bilmeyen birisi "Bu heykel de kime ait" diye düşünebilir. "Heykelin etrafında herhangi bir yere bir çerçeve içinde veya bir panoya "Dede Korkut şu tarihler arasında yaşamış, önemini belirten kısa bir ibare ve Türbesinin Masat Köyü Mezarlığında bulunduğu, Masat köyüne nasıl gidileceği" ile ilgili bilgiler eklenebilirdi ama tabela yaptırarak veya güzel bir çerçeve yaptırarak paraları kalmamış olmalı ki yapamamışlar. Arabamıza binip "Has Bayburtlu" diye belirtilen yere gidiyoruz ama onlarda kesin bir cevap veremiyorlar. "Sanırım

Maden Köyü'nde" diyorlar. "Maden Köyü'ne nasıl gidilir?" dediğimiz de yolu tarif ediyorlar ama kesin değil. Bayburt'un içinde birkaç tur atıp değişik şahıslara soruyoruz ama hepsi de kesin bir cevap vermiyor. Tabii üzülüyoruz. Ama birkaç şahıs "Maden Köyü'nde herhalde" tekrar edince Maden köyüne doğru yol alıyoruz. Akıllı telefonların "yol bulan"ı bize yol gösteriyor ve Maden Köyünü buluyoruz. Yaklaşık 20-25 km kadar bir mesafede Bayburt'a Maden Köyü. Maden köyü içersinde bir çeşmeden su içip su şişelerimizi dolduruyoruz. Türbeyi soracak bir insan ararken karşı istikametten gelen bir aracı durdurup "Dede Korkut'un Türbesi varmış biliyor musunuz?" diyoruz. Tarif ediyor ; " ileride Masat köyü var, orayı geçeceksiniz az ileride köy mezarlığı var, mezarlıkta bir kümbet var o olabilir" diyor. Bu arada bizim türbe dediğimiz anıt mezara Bayburt'ta "kümbet" dendiğini öğreniyoruz. Masat Köyüne yol alırken köy girişinde yol çatallaşiyor. Biz sola dönüp bir bakkalın önünde sohbet eden insanları görünce hemen arabamızı durdurup ; "Selamünaleyküm" deyip selam veriyoruz. Bizi sıcak karşılıyorlar. Kendimizi tanıtıyoruz ve "Ben Osmaniye'den geliyorum ve burada Dede Korkut'un türbesi varmış onu ziyaret edeceğiz" diyoruz. Yaşı seksene merdiven dayamış bir amca tarif ediyor; "ileride köy mezarlığında bir kümbet var, biz "Ali Baba" veya "Korkut Ata" diye biliyoruz ama birkaç seneden beri "Dede Korkut" denmeye başlandı" diye belirtiyor. Yaşlı amca "Yavrum orada kümbetin etrafında mezar taşları yenilenen mezarlar da var onlara da Fatihalar okuyun" diyor. Amcamıza teşekkür edip mezarlığı buluyoruz. Hemen mezarlık girişinde "Dede Korkut Çeşmesi" var ve ondan birkaç yudum su içiyoruz şifa olsun diye. Mezarlık girişine de "Dede Korkut" tabelası asılıp tanıtıcı yazılar Türkçe ve İngilizce olarak yazılmış. Biraz olsun seviniyoruz ve buna şükür diyoruz. Mezarlığa girerken önce kabir ehline selam verip cümle yatanların ruhuna Fatihalar okuyoruz. Dede Korkut'un Türbesine vardığımızda türbenin anahtarının kilitli olmadığını görünce açıp içeri girip mezara yüzümüzü sürüyoruz, öpüyoruz, öpüyoruz, öpüyoruz.... Ellerimizle mezarın üzerindeki örtüyü silmeyi de ihmal etmiyoruz. Fatihalar gönderiyoruz. Dede Korkut'un türbesine gelmişken manevi huzurunda fotoğraflar çektiriyoruz. Türbenin içinde kuş pisliklerini görünce yine avurdum şişiyor ama küfür etmemek, beddua etmemek için kendimi zor tutuyorum. Türbenin etrafında tescillenmiş iki mezar dikkatimizi çekiyor(bunlardan birinin mezar taşında "ULAŞ OĞLU KAZANHAN BEĞ TÜRBESİ" ve diğerinde de " BEY BÖYREK YOLDAŞI KAZANHAN BEĞ OĞLU URAZ BEĞ'İN TÜRBESİ" yazıyor) ve onlara da ayrı ayrı Fatihalar okuyoruz. Mezarlık adeta tarihi hazine gibi... Bazı mezar taşları yenilenmiş ve hepsine birden Fatihalar okuyoruz. Mezarlıkta bir şey dikkatimizi çekiyor; o da mezarlığın ay-yıldızlı bayraklarla donatılmış olması. Ay-yıldızlı bayrağımızın bulunduğu mezarları ziyaret ettiğimizde hepsinin de "şehit" mezarları olduğunu görüyoruz. İçimden "Bayburt'taki şehitlerin hemen hepsi Masat köyündenmiş" diye bir duygu geçiyor. Her şeyin bir sonu olduğu gibi ayrılık zamanı geliyor ve tekrar Dede Korkut'un türbesine girip "Allaha ısmarladık, hakkını helal eyle dedeciğim sana layık evlat, sana layık torun olamadık" diyerek tekrar fatihalarımızı okuyup boynumuzu bükerek ayrılıyoruz.

SÖZÜN ÖZÜ:

Şimdi bizim en az iki saatte bulabildiğimiz türbe için Bayburtlu yetkililere bir iki sual sorma hakkımızı kullanıp suallerimizi soruyoruz:

Bayburt'un değişik yerlerine "Dede Korkut Kümbeti" veya "Dede Korkut Türbesi" diye yön tabelaları koymanız zor mu? Zorsa zorluk nedir? Bir mani mi var?

Maden Köyü girişlerine(çünkü iki girişi var) yine yön levhaları konulamaz mı?

Masat Köyünde bulunan Türbeye bir görevli tahsis edilemez mi? Görevli türbenin temizliğini ve bakımını yapamaz mı?

Bayburt'un içinde bulunan Dede Korkut heykeline Dede Korkut adı yazılıp, heykelin etrafında bir yere kısaca Dede Korkut'u tanıtıcı yazı yazılamaz mı? Yazılırsa türbenin bulunması kolaylaşmaz mı?

Müslüman Türk'e ait olmayan tarihi her yer tarihi değer biçilip ihya edilirken Dede Korkut'un türbesinin hali Bayburt'a, Bayburtluya, Müslüman Türk insanına ve Türkiye Cumhuriyetine yakışıyor mu?

SON SÖZ

Sevgili Mustafa Kafalı hoca bir sohbetinde Kahramanmaraş için; "Maraş güzel şehir, olaylara hâkim bir bakışı var. Onun için Maraş'ı seviyorum" demişti. Ben de diyorum ki; Bayburt'u "Türk'ü Türk yapan değerlere saygılı, saygıdan da öte onları seven ve koruyan bir şehir olarak biliyordum ama Dede Korkut Türbesini görünce bendeki bu duygu dumura uğramadı desem yalan olur. Nasıl uğramasın ki, daha Bayburtlu Dede Korkut'u tanımamış, tanıyamamış." Yazık... Hem de çok yazık.(01.05.2016)

Musa SERİN

Not: Bu gezi 6-7 sene önceye aittir. Acaba Bayburt'un içine tanıtıcı levhalar konuldu mu? Lütfen Bayburtlu, Gümüşhaneli dostlar, Kelkitliler ne dersiniz?